

El fet biològic inevitable

Qualsevol temps passat va ser pitjor. Armat amb aquesta contradivisa, immune a la nostàlgia o a qualsevol mena de malenconia, en la seva primera novel·la Ferran Sáez (la Granja d'Escarp, 1964) viatja a la seva infantesa, la dels anys suposadament il·lusionants de la fi del franquisme. El que hi troba és lleig: un futur incert construït amb drogues, molta ideologia revolucionària de nivell P-3 i somnífers dosis adultes d'amnèsia; això sí, tot salpebrat amb un enganyós progrés material consistent a passar del Seat 600 al Seat 124. Aquest és el marc històric i moral de *Les ombres errants* (La Magrana), un bany de realitat no apte per a ànimes càndides.

El microcosmos que retrata la novel·la és una societat agònica, en què tot apareix amb una coloració "vagament" –un adjectiu molt estimat per l'autor– grisenca, amb una gent que es nega alhora a capítular i a lluitar perquè "les coses són com són" i amb el contrapunt d'uns revolucionaris de pa sucat amb oli, d'un pa ideològic molt tendre i d'un oli ideològic massa fort i untuós.

"Si fa no fa, tothom diu el mateix, aquesta puta tardor del 1975. Tothom jura i perjura que l'erotisme no és el mateix que la pornografia; que els marcians ens vigilen, i que Franco ha fet coses molt bones i coses molt dolentes, i que Hassan II ens farà el Sàhara..." I,

FERRAN SÁEZ RECREA LA VIDA D'UNS HOMES GRISOS ELS DIES PREVIS A LA MORT DE FRANCO

esclar, mentre esperen la imminent mort del dictador –popularment conegut com "el fet biològic inevitable"–, es dediquen a fugir: els uns del fracàs familiar, els altres de la derrota del passat, i tots d'ells mateixos. L'esquematisme ideològic els afecta a tots i els converteix en caricatures polítiques. El resultat és d'una desolació patètica. Si efectivament aquell va ser l'ambient a partir del qual es va bastir el canvi de règim, el resultat no podia ser millor. De fet, la

Transició hauria d'haver anat molt pitjor. Amb uns éssers tan devastats per la llarga misèria moral de la dictadura, poc es podia esperar res de bo. Ferran Sáez, doncs, alhora que aconsegueix desmitificar aquells temps heroics, per contrast podem deduir que el resultat va ser un autèntic miracle... O potser no.

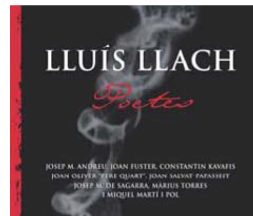
Si la Guerra Civil i la primera postguerra han donat els darrers anys una esplèndida collita literària, els anys convulsos del pas de la dictadura a la democràcia encara estan en bona mesura per escriure. Jordi Coca i Julià de Jòdar han fet aportacions interessants. Ferran Sáez, fill d'una generació posterior, s'afegeix ara a la necessària revisió d'aquell període crucial. ➤

Els grans poetes en català del segle XX, amb l'ARA

ARA

Aquest diumenge l'ARA ofereix el disc *Poetes*, de Lluís Llach, per només 9,95 €. Nascut pel dolor de la mort de Miquel Martí i Pol, amb qui havia col·laborat en discos com *Un pont de mar blava*, *Porrrera* i *Germanies*, a *Poetes* va adaptar, a més de l'autor de Roda de Ter, alguns dels grans noms de la lírica catalana del segle XX: Josep Maria de Sagarra, Joan Salvat-Papasseit, Màrius Torres i Pere Quart.

El disc de Llach és un pòrtic immillorable de cara a presentar la col·lecció *Els millors poetes catalans del segle XX*, que es podrà comprar als quioscos a partir del diumenge 23 de setembre, a un preu de 9,95 €. El dia 23 mateix es podran adquirir dos llibres al preu d'un: la impres-

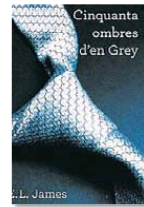
cindible *Antologia general de poesia catalana* que van publicar Josep Maria Castellet i Joaquim Molas l'any 1979 i tres poemaris de Miquel Martí i Pol, *Estimada Marta*, *Llibre d'absències* i *Llibre de les solituds*. La segona setmana el lliurament tam-

bé serà doble, amb llibres de Josep Maria de Sagarra (*Cançons de rem i de vela*, *La rosa de cristall*, *Entre l'equador i els tròpics*) i Pere Quart (*Les decapitacions*, *Bestiari*, *Vacances pagades*). Durant 39 setmanes els lectors podran aconseguir una col·lecció única i irreplicable, integrada pels millors llibres dels 34 poetes catalans, mallorquins i valencians més destacats del segle XX, entre els quals hi ha Salvador Espriu, Carles Riba, Joan Brossa, Josep Palau i Fabre, Marià Manent, Vicent Andrés Estellés, Maria-Mercè Marçal, J.V. Foix, Rosa Leveroni, Josep Carner i Gabriel Ferrater. Tots els que se subscriuguin a la col·lecció podran triar l'escola a la qual el diari en regalarà una altra. ➤

ELS MÉS VENUTS

CATALÀ

FICCIO

[1] Cinquanta ombres (I)
E.L. JAMES
Rosa dels Vents
538 pàgines i 17,90 € 1/14

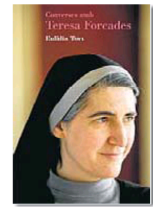
[2] Cinquanta ombres (II)
E.L. JAMES
Rosa dels Vents
568 pàgines i 17,90 € 2/10

[3] Cinquanta ombres (III)
E.L. JAMES
Rosa dels Vents
632 pàgines i 17,90 € 3/10

[4] Lliures o morts
J. CLOTET / D. MONTERRAT
Columna
464 pàgines i 21 € -/1

[5] L'avi de 100 anys...
JONAS JONASSON
La Campana
414 pàgines i 19 € 6/31

NO-FICCIO

[1] Teresa Forcadell
EULÀLIA TORT
Edicions Dau
214 pàgines i 19 € 1/13

[2] Una motxilla per...
ELSA PUNSET
Destino
320 pàgines i 18,90 € 3/11

[3] El secret del gintònic
VADOR LLADÓ
Ara Llibres
160 pàgines i 18,95 € 8/12

[4] El menjar de la família
FERRAN ADRIÀ
La Magrana
390 pàgines i 30 € 5/27

[5] L'art de no amargar...
RAFAEL SANTANDREU
Cossetània
150 pàgines i 15 € 9/43

CASTELLÀ

FICCIO

[1] Cinquanta sombras (I)
E.L. JAMES
Grijalbo
544 pàgines i 17,90 € 1/14

[2] Cinquanta sombras (II)
E.L. JAMES
Grijalbo
588 pàgines i 17,90 € 2/10

[3] Misión olvido
MARÍA DUEÑAS
Temas de Hoy
352 pàgines i 21,90 € 3/2

[4] Cinquanta sombras (III)
E.L. JAMES
Grijalbo
652 pàgines i 17,90 € -/5

[5] No te escondo nada
SYLVIA DAY
Espasa-calpe
430 pàgines i 17,90 € -/1

NO-FICCIO

[1] Una mochila para...
ELSA PUNSET
Destino
320 pàgines i 18,90 € 1/17

[2] El arte de no...
RAFAEL SANTANDREU
Oniro
240 pàgines i 15 € 2/53

[3] El método Dukan...
PIERRE DUKAN
Integral
320 pàgines i 13,50 € 3/105

[4] El secreto
RHONDA BYRNE
Urano
256 pàgines i 22 € 5/280

[5] El cielo es real
TODD BURPO / VINCENT LYNN
Zenith
200 pàgines i 15 € 10/15

Rànquing setmanal del Baròmetre de la Comunicació i la Cultura
Posició setmana anterior / setmanes en el mercat